

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 4. Vtrum peccatum, veniale possit remitti sine mortali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

virtutem. Patet Consequentia: quia ex eo, quod Christus habet potestatem conferendi Sacramentis vim delendi peccata, rectè colligimus ipsum per se immediatè posse peccatum remittere: ergo è contrario, qui per se non potest, etiã non potest alteri hanc potestatem dare. Imò plus videtur, posse instituere talia remedia effìcacia ad peccatum delendum, quàm posse per se remittere.

Probatur Tertio: Ecclesia non instituit Sacramentalia, nisi per suas preces; vt patet ex consecratione aquæ benedictæ, & similibus: atqui per suas preces non potest sic annexere, seu applicare Christi merita rebus externis, vt infallibilem effectum remissionis culpæ, aut gratiæ præuenientis, in vteute habeant. Nam preces Ecclesiæ non habent vim ex opere operato, sed solùm per modum impetrationis. Vnde per suas preces non annexit Christi merita auctoritatiuè, sed deprecatiue; ac proinde Sacramentalia non operantur, nisi per deprecationem. Patet Consequentia: quia non operantur, nisi ratione deprecationis suscipi per Ecclesiam super ipsa, quæ est veluti forma & vis illorum: Non autem operantur ratione meriti Christi immediatè annexi, sicut Sacramenta, quorum forma & vis est ipsum Christi meritum immediatè per Christi auctoritatem ipsis annexum. Confirmatur: Quia Sacramentalia ad alia etiã valent: vt aqua benedicta ad abigendos dæmones, item ad salutem mentis & corporis, vt habetur in eius consecratione: atqui non valet ad illa, nisi per modum impetrationis: ergo neque ad remissionem peccati venialis.

Probatur Quarto: Eleëmofyna, Oratio Dominica, Confessio generalis, & tonsio pectoris, non valent per se & ex opere operato ad remissionem peccati venialis; & tamen Patres & Canonες similiter de his loquuntur, atque de Sacramentalibus: ergo nec Sacramentalia valent ex opere operato. Antecedens patet: Nam hæc non sunt ab Ecclesiâ instituta, sed sunt opera legis naturæ. Nec vsquam legimus ab Ecclesiâ vel à Deo aliam vim eis tributam, quàm eam, quàm naturâ suâ in statu gratiæ habent.

Quinto Denique: Per se incredibile videtur hominem statim liberari omnibus culpis venialibus, hoc ipso quod aquam benedictam, vel benedictionem Episcopalem cum aliqua reuerentiâ accipit, vel in Ecclesia consecratâ orat, etiãsi nullam earum displicentiam, vt Deum offendunt, habeat.

Hinc facillè probatur Altera pars: nempe hæc delere peccatum veniale dumtaxat mediante motu pœnitentiæ, quem in nobis excitant. Primò: Nam certum videtur Eleëmofynam, Orationem Dominicam, & similia non aliter delere culpas veniales, nisi impetrando motum pœnitentiæ: ergo idem dicendum de Sacramentalibus. Secundò: Sacrificium Missæ non aliter delet mortifera, aut venialia peccata, quàm per modum impetrationis: ergo potiori iure idem dicendum de Sacramentalibus. Tertio: Sacramentalia non habent vim remittendi peccata, nisi per modum deprecationis, vt probatum est: sed deprecatio non remittit culpas, nisi impetrando motum pœnitentiæ, quo animus retractet quod commisit: ergo hæc non habent vim nisi impetrandi.

Sed Contra. Primò: Ecclesia habet potestatem applicandi Christi merita effìcaciter ad con-

donationem pœnarum, vt patet in Indulgentijs: ergo etiã culparum venialium.

Respondeo, Negando Consequentiam: Ratio est, quia condonatio pœnæ non requirit intrinsecam animi mutationem, sed solùm condonationem extrinsecam. Nam voluntate correctâ, & labe peccati deletâ, manet reatus pœnæ, & consequenter sine aliâ renouatione mentis conuenienter tollitur.

Obijcitur Secundò: D. Augusti. in Enchiridio c. 71. sic ait, loquens de Oratione Dominica, *Delet omnino hæc Oratio minima & quotidiana peccata: delet & illa, à quibus vita fidelium, scelerate etiã gesta, sed penitendo in melius mutata, discedit: vbi videtur insinuare venialia deleri per Orationem Dominicam sine pœnitentiâ; mortalia autem cum pœnitentiâ.*

Respondeo: Tantùm vult dicere per Orationem Dominicam deleri sepe aliqua peccata venialia, etiãsi animus non recedat ab omnibus: nam potest vnum sine altero remitti. peccatum autem mortiferum nullum remitti potest ex omnibus, nisi animus pœnitendo recedat ab omnibus. Dicit autem Orationem Dominicam delere peccata, eo modo, quo paulò post ait, *Eleëmofynam delere peccatum, non solùm veniale, sed etiã mortale. Delet autem Eleëmofyna impetrando penitentiam de culpâ, & postea satisfaciendo pro pœnâ.*

Obijcitur Tertio: Videtur esse contra communem sensum fidelium, non remitti peccatum veniale per aquæ benedictæ asperisionem, nisi quatenus impetratur motus pœnitentiæ; & contra experientiam, quia non experimur nos tunc ad pœnitentiam excitari imò magis excitamur lectione sacrâ, vel aspectu imaginis crucifixi.

Respondeo: Non est communis fidelium sensus remitti culpas veniales asperisione aquæ benedictæ sine legitimo dolore; sed solùm in genere remitti peccatum veniale, vel secundùm culpam, si homo cooperetur, vt oportet; vel secundùm aliquid pœnæ, si culpa sit remissa. Et quamuis tunc non sentiamus nos excitari, possumus tamen postea excitari tempore congruo. Imago Crucifixi, & lectio pia non sunt instituta ad venialium remissionem, sicut Sacramentalia: nec naturâ suâ ad deletionem peccati ordinantur, sed ad charitatem, aliasque virtutes excitandas.

ARTICVLVS IV.

Vtrum peccatum veniale possit remitti sine mortali?

Respondeatur Negatiue. Durandus dist. 16. quæst. 2. & Gabriel eadem dist. quæst. 5. art. 3. putant veniale sine mortali remitti posse. Idem sentit Scotus dist. 21. quæst. 1. Sed Communis sententia est id fieri non posse. Pro qua,

Dico Primò: Secundùm legem Dei ordinatam fieri nequit, vt habenti peccatum mortiferum & veniale, condonetur veniale sine mortifero. Videtur certa.

Probatur Primò, Ex Scripturâ: Ecclesiastici 34. v. 23. *Dona iniquorum non probat Altissimus, nec in multitudine sacrificiorum eorum propitiabitur peccatis; id est, nullis peccatis eorum. Itæa 7. v. 11. Quis mihi*

17
Solùm hæc
delent ve-
nialia me-
diantè mo-
tu Pœni-
tentia.

18
1. Obiect.

Solutur.

2. Obiect.
ex Augu-
stino.

Solutur.

3. Obiect.

Solutur.

19

Communi-
nis opinio
negat se-
cundùm
potentiam
Dei ordi-
natam.

mibi multieudo victimarum veftrarum, dicit Dominus? Ne offeratis vltra facrificium fruftra: Atqui non fruftra obtuliffent, fi per ea fuiffent peccata venialia condonata. Matth. 6. v. 15. Si non dimiferitis hominibus peccata eorum, nec Pater vefter cœleftis dimittet vobis peccata veftra: Sed fi peccatum veniale poffet remitti fine mortifero, daretur cafus in quo mihi fieret remiffio, quamvis ego non remitterem fratri.

Probatur Secundò, Ratione: Primò, Peccator facit illud opus, vel vt Deo reconcietur de peccatis venialibus, vel ob alium finem: Si ob alium finem, non eft cur exiftimemus ei condonari peccatum veniale: Si autem, vt Deo reconcilietur, & obtineat veniam culpæ venialis, videtur Deum irridere, vt qui neglectis maximis culpis, de minimis veniam petat. Secundò, Quia remiffio peccati eft fignum amicitia & reconciliationis: atqui nullû opus hominis peccatoris, quamdiu cupit manere in peccato mortifero, feu quamdiu ab eo non recedit, eft acceptum Deo ad vllam reconciliationem, cum fit opus inimici. Confirmatur: Quia Deus priùs respicit ad personam, quam ad opus; iuxta illud Genef. 4. v. 4. *Respexit Dominus ad Abel, & ad munera eius: persona enim eft veluti forma ipfius operis: ergo fi persona fit inimica, & confequenter nullus pretij apud Deum, etiam opus nullius pretij erit.*

20
1. Obiectio
Sed Contrà: Obijcitur Primò. Ex Durando: In peccato veniali non eft privatio gratiæ, nec pœna æterna, fed folùm inordinatio voluntatis, & debitum pœnæ temporalis: atqui voluntatis inordinatio potest tolli per difplicitiam eius, quod inordinatè placuit; & pœnæ debitum tolli potest per folutionem fupplij temporalis: ergo fine remiffione peccati mortiferi.

Solutur.
Refpondeo: Etsi in peccato veniali non fit tanta offenfio Dei, vt priuet hominem eius amicitia; eft tamen aliqua offenfio præter inordinationem actûs, & debitum pœnæ temporalis; quæ offenfio non potest tolli per quamlibet voluntatis reordinationem, fed per eam duntaxat, quæ Deo

ad hoc fit accepta: talis autem non eft ea, quæ confiftit cum peccato mortifero.

Obijcitur Secundò: De eo, qui habet peccatum originale & veniale tantùm, & in his moritur; huic, inquit Durandus, remittitur peccatum veniale fine originali. Quod confirmat, quia non punietur pro peccato illo veniali pœna infinita, cum ei tantùm debeatur pœna finita.

Refpondeo: Huic nunquam remittetur culpa venialis, quia in inferno non concipiet dolorem de illo peccato ficut oportet ad remiffionem; ad hoc enim requiritur gratia: alioqui etiam dicere poffemus culpam mortiferam ibidem remitti. Quò fit, vt talis femper fit puniendus pro illo peccato; nam femper manebit culpa. Pœna tamen fortiffis erit mitiffima; nam productio pœnæ eft loco intenfonis. Vnde etfi fidelis in gratia difcedens, ob tale peccatum in Purgatorio fortiffis puniretur igne, credibile tamen eft: illum non puniendum igne, fed mitiùs: alioqui parum differret eius fupplij à pœnâ eorum, qui damnantur ob peccatum mortale. Ad confirmationem: Peccato veniali dicitur deberi pœna finita, fi fit folitarium; vt in iuftis, in quibus culpa potest deleri. Nam alioquin omni peccato tamdiu debetur pœna, quamdiu perfeuerat ipsa culpa. *An verò illi qui in folo originali peccato moriuntur, fint puniendi pœnâ ignis, copiofè deductum vide lib. 13. de Perfèct. diuini c. 22. n. 143. & feq.*

Obijcitur Tertio: Opera peccatoris valent ad bona temporalia confequenda: ergo etiam ad remiffionem peccatorum venialium.

Refpondeo Negando Confequentiam; Quia remiffio peccati eft bonum fuperioris ordinis, pertinens ad reconciliationem cum Deo: vnde non habet proportionem cum operibus noftris, nifi in gratiâ fiant.

Dico Secundò: Per potentiam tamen abfolutam peccatum veniale remitti potest referuato mortali. Ratio eft: Quia hæ culpe non neceffariò dependent à fe mutuo.

Solutur.

Non remittitur veniale fine originali peccato.

3. Obiectio

Solutur.

21
Per abfolutam potentiam potest veniale remitti fine mortali.

Q V Æ S T I O L X X X V I I I .

De rediv peccatorum per Pœnitentiam dimifforum.

In Quatuor Articulos diuifa.

ARTICVLVS I.

Vtrum peccata remiffa redeant per fequens peccatum?

1
Satus queftionis.
R
Refpondetur negatiuè. Notandum eft: Hic non quæri, an actus peccatorum remifforum, vel prauæ inclinationes habituales redeant: fed, an culpa redeat & reatus: id eft, vtrum Deus, quando poft veniam homo peccat, rurfus ei imputet peccatum antè commiffum & condonatum, ad culpam & reatû; habeatque illum inimicum ob illud peccatum, ficut antea eum primum illud commiffit?

Quidam veteres Doctores, vt teftatur Magifter dift. 22. & D. Thom. hoc loco, exiftimarunt pec-

cata remiffa redire per fequens peccatum, inducti in eam fententiam quibusdam rationibus SS. Patrum, quæ id videbantur fonare: quas vide apud Magiftrum dift. 22. & Gratianum de Pœnitentia dift. 4. Ita fenfit Præpofitiuus, vt refert Bonauentura dift. 22. art. 2. quæft. 1. & Hugo Viètorinus lib. 2. de Sacramentis parte 1. cap. 4. Quæ fententia non aliter potest intelligi, quam fi ponamus, Deum non abfolutè, fed fub conditione remittere peccata; nempe, fi homo non ampliùs peccet: alioqui implicat contradictionem, vt peccata abfolutè remiffa, iterum incipiant imputari, ficut antè.

Dico Primò: Certum eft peccata femel remiffa non redire fecundùm fe per fequens peccatum, neque culpâ neque reatu. Eft communis fententia Doctorum dift. 22.

2
Verior fententia & communis negat.

Rrr iij

Sed